

II.

2. V civilnom spore, v ktorom bol sťažovateľ žalovaným, bolo o základe náhrady trov konania právoplatne rozhodnuté tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V nadväznosti na to okresný súd uznesením z 5. októbra 2020, ktoré vydala vyššia súdna úradníčka, rozhodol, že žalovaný sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania 1 971,47 eur. Na sťažnosť žalobcu proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka okresný súd rozhodol bez toho, aby sťažnosť žalobcu doručil sťažovateľovi napadnutým uznesením z 3. novembra tak, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil tak, že žalovaný (sťažovateľ) je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania 2 560,21 eur. Dňa 5. novembra 2020 sťažovateľ okresnému súdu doručil sťažnosť proti uzneseniu, ktoré vydala vyššia súdna úradníčka, v ktorom argumentáciou odvodenou z právnych záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 namietal jeho nesprávnosť. O tejto sťažnosti sťažovateľa nebolo rozhodnuté.

III.

3. Sťažovateľ vidí namietané porušenie svojich základných práv v tom, že o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu, ktoré vydala vyššia súdna úradníčka, bolo rozhodnuté ešte predtým, než mu ako žalovanému uplynula lehota na podanie sťažnosti proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky a o jeho sťažnosti proti tomuto uzneseniu rozhodnuté nebolo. Podľa sťažovateľa okresný súd je viazaný svojím rozhodnutím, ktorým rozhodol o sťažnosti žalobcu a proti ktorému nie je prípustný žiaden opravný prostriedok. Okrem toho sťažovateľ zopakoval svoje námietky, ktoré vychádzajú z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016.

4. Okresný súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľa o tom, že by nebolo možné rozhodnúť o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky, keďže nejde o opravný prostriedok a sudcovi nič nebráni o tejto sťažnosti rozhodnúť. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľa, ktorá vychádza z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016.

5. Sťažovateľ v následnom vyjadrení rozsiahlo poukázal na nesprávnosť vyjadrenia okresného súdu a zvýraznil to, že okresný súd je viazaný svojím rozhodnutím, ktorým rozhodol o sťažnosti žalobcu a proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

IV.

6. V náleze č. k. III. ÚS 220/2018 z 11. septembra 2018 ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď dospel k záveru, že kontradiktórnosť konania je právny princíp, ktorý sa vzťahuje aj na konanie o sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania, pričom v tejto veci pred rozhodnutím sudcu okresného súdu o sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady nebola sťažnosť strany doručená na vyjadrenia druhej strane. K obdobnému pochybeniu došlo aj v sťažovateľom namietanom konaní, no sťažovateľ práve túto skutočnosť nenamietol a namietol to, že o sťažnosti žalovaného bolo rozhodnuté ešte predtým, ako mu uplynula lehota na podanie sťažnosti.

7. Z pohľadu ústavného práva ide len o ďalší prejav nedodržania princípu kontradiktórnosti, ktorý sa v prípade opravného konania prejavuje nielen tým, že opravné prostriedky sa druhej strane doručia na vyjadrenie, ale i tým, že o opravných prostriedkoch viacerých strán proti tomu istému súdnemu rozhodnutiu sa rozhodne koncentrovane jedným rozhodnutím po vysporiadaní sa s kontradiktórnymi námietkami všetkých strán. Aj v konaní o sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania preto všeobecný súd musí postupovať tak, aby bolo možné rozhodnúť o sťažnostiach oboch strán v jednom rozhodnutí. Princíp kontradiktórnosti preto musí viesť ku koncentrácii rozhodovania o protichodných námietkach strán. Pritom vôbec nie je podstatné, či je sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka dogmatikou civilného procesu systematizovaná ako opravný prostriedok.

8. V postupe, ktorý predchádzal vydania napadnutého rozhodnutia, však tento princíp dodržaný nebol. To viedlo k tomu, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka bolo napadnutým rozhodnutím zmenené bez toho, aby sa k nemu mal sťažovateľ možnosť vyjadriť sa či už svojou sťažnosťou alebo vyjadrením k sťažnosti žalobcu. Preto napadnutým rozhodnutím bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v postupe, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nebol dodržaný princíp kontradiktórnosti. Na tomto závere nič nemení ani argumentácia okresného súdu, podľa ktorej o sťažnosti sťažovateľa možno rozhodnúť aj napriek tomu, že už bolo rozhodnuté o sťažnosti žalobcu, keďže v tomto konaní by už nebolo možné zohľadniť prípadné námietky sťažovateľa proti sťažnosti žalobcu.

9. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa, bolo potrebné podľa čl. 127 ods. 2 ústavy zrušiť napadnuté rozhodnutie okresného súdu. V ďalšom konaní sa okresný súd jedným rozhodnutím vysporiada s oboma sťažnosťami, ktoré boli podané proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

10. Nebol dôvod na vyhovie ústavnej sťažnosti v časti zákazu pokračovať v porušovaní uvedených práv sťažovateľa, keďže okresný súd musí rozhodnúť nielen o jeho sťažnosti, ale znova aj o sťažnosti žalobcu, v ktorom sa vysporiada aj s argumentáciou sťažovateľa, ktorá je postavená na použití právnych záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016. O týchto argumentoch ešte okresný súd nerozhodol, a preto ani nebol dôvod na to, aby sa nimi ústavný súd zaoberal len na základe toho, že boli opakované aj v ústavnej sťažnosti.

V.

11. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátkou. Výška náhrady 691,34 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľ má nárok na náhradu za tri úkony právnej služby v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie

sťažnosti a vyjadrenie 3 x 181,17 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 x 10,87 eur) predstavuje 576,12 eur, k čomu treba vzhľadom na to, že advokátka sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty, podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 115,22 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2021

Robert Šorl
predseda senátu